

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра правоохоронної діяльності

Варивода І. М.

ПРАВООХОРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ

**Методичні вказівки
для організації самостійної роботи
здобувачів денної та заочної форми навчання**

Спеціальність:	262 Правоохоронна діяльність
Освітній рівень:	Бакалавр

Івано-Франківськ, 2024

УДК 342.1

Затверджено на засіданні кафедри правоохоронної діяльності (протокол №1 від 02 вересня 2024 року)

Рецензенти:

Медицький Ігор Богданович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри правоохоронної діяльності Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Козич Ігор Васильович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Варивода І.М. Правоохоронні інформаційні системи. Методичні вказівки для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти 1 курсу ОР «Бакалавр» денної та заочної форм навчання. Івано-Франківськ. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2024 р. 21 с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначені для підготовки до семінарських (практичних) занять з навчальної дисципліни «Правоохоронні інформаційні системи», підготовки до здачі екзамену. В посібнику викладені: завдання до семінарських і практичних занять, які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, перелік питань, які виносяться на обговорення на занятті, контрольних питань для перевірки знань, практичних/методичних завдань. До кожної теми поданий перелік літератури, до якого включена монографічна та інші наукові джерела по темі, а також розширений перелік нормативно-правових актів, які регулюють відповідний вид відносин станом на 01.09.2024 р.

Посібник призначений для здобувачів, аспірантів, викладачів.

© Варивода І.М., 2024

© Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника, 2024

ВСТУП

Навчальна дисципліна "Правоохоронні інформаційні системи" є важливим елементом підготовки студентів за освітньою програмою "Правоохоронна діяльність". Вона покликана забезпечити фундаментальні знання про сучасні інформаційні системи, що використовуються в правоохоронній діяльності, їхнє функціонування та правові основи використання.

Дисципліна розглядає широке коло питань, серед яких:

- види та класифікація інформації в правоохоронній діяльності;
- принципи роботи правоохоронних інформаційних систем;
- інформаційні системи різних правоохоронних органів;
- міжнародні правоохоронні інформаційні системи;
- захист інформації та кібербезпека;
- застосування новітніх технологій у правоохоронній діяльності.

Вивчення цих питань також дозволить студентам оволодіти практичними навичками роботи з інформаційними базами даних, що є необхідною умовою успішного виконання службових обов'язків у майбутній професійній діяльності.

Мета дисципліни – набути знання щодо функціонування та використання інформаційних систем у правоохоронній діяльності, формування практичних навичок роботи з спеціалізованими програмними комплексами та базами даних, що використовуються в діяльності правоохоронних органів та їх підрозділів.

Основні завдання дисципліни:

1. Дослідження правових засад функціонування інформаційних систем
2. Ознайомлення з основними правоохоронними інформаційними системами
3. Набути знання та вміння використовувати інформаційні системи правоохоронних органів для пошуку, обробки та аналізу інформації;
4. Освоєння методів захисту інформації та принципів безпечної роботи з інформаційними системами;
5. Формування навичок ефективного використання аналітичних інструментів у професійній діяльності.

Ця дисципліна є важливим кроком на шляху формування професійних компетенцій студентів, які прагнуть реалізувати себе у сфері правоохоронної діяльності, роблячи свій внесок у зміцнення законності та правопорядку в Україні.

В результаті вивчення навчальної дисципліни очікується, що здобувачі здобудуть:

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області.

Фахові компетентності

- СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.
- СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.
- СК16. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.
- СК17. Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом.

Програмні результати навчання

- РН1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.
- РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.
- РН9. Використовувати інформаційно-комунікаційні системи та інші інформаційні ресурси, в тому числі ті, що мають технічний та криптографічний захист, поштовий зв'язок спеціального призначення, фельд'єгерський зв'язок, системи цифрового зв'язку суб'єктів сектору безпеки і оборони з метою виконання професійних завдань у сфері правоохоронної діяльності.
- РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

РН21. Організовувати та здійснювати заходи щодо дотримання режиму секретності та захисту інформації.

ЗМІСТ

Програма дисципліни.....	7
Методичні рекомендації для здобувачів денної та заочної форми навчання	9
ТЕМА 1. Інформація, її види та класифікація	9
ТЕМА 2. Правоохоронні інформаційні системи та їх класифікація. Засади функціонування та принципи роботи інформаційних, інформаційно-комунікаційних, -аналітичних систем.....	11
ТЕМА 3. Інформаційні системи Міністерства внутрішніх справ України. Єдина інформаційна система МВС.	13
ТЕМА 4. Інформаційні системи Національної поліції України. Інформаційно-комунікаційна система «Інформаційний портал Національної поліції України».....	14
ТЕМА 5. Допоміжні бази даних (державні реєстри) в діяльності правоохоронних органів	17
ТЕМА 6. Доступ до публічної інформації. Відкриті державні реєстри	18
ТЕМА 7. Міжнародні правоохоронні інформаційні системи.....	20
ТЕМА 8. Захист інформації під час використання правоохоронних інформаційних систем	22
ТЕМА 9. Застосування технологій штучного інтелекту в роботі правоохоронних інформаційних систем.....	24

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВООХОРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ»

Тема №1. Інформація, її види та класифікація.

Поняття інформації та її характеристика. Види інформації в правоохоронній діяльності. Інформаційні правовідносини. Класифікація інформації за різними критеріями. Правовий режим інформації. Службова інформація. Конфіденційна інформація. Таємна інформація.

Тема №2. Правоохоронні інформаційні системи та їх класифікація.

Засади функціонування та принципи роботи інформаційних, інформаційно-комунікаційних, -аналітичних систем.

Поняття та класифікація правоохоронних інформаційних систем. Засади функціонування інформаційних систем. Принципи роботи інформаційних, інформаційно-комунікаційних та інформаційно-аналітичних систем. Структура інформаційних систем. Основні компоненти інформаційних систем. Види забезпечення інформаційних систем.

Тема №3. Інформаційні системи Міністерства внутрішніх справ України. Єдина інформаційна система МВС.

Єдина інформаційна система МВС: призначення та структура. Основні підсистеми ЄІС МВС. Підсистема забезпечення інформаційної безпеки. Підсистема створення метаописів інформаційних систем, ресурсів, даних, функціональних процесів. Підсистема інтеграційної взаємодії. Підсистема управління даними, подіями та звітністю. Підсистема мережевої доставки даних. Підсистема ведення довідників та класифікаторів. Підсистема версійності та синхронізації. Підсистема «Єдина адміністративна вебпанель». Підсистема «Єдине розподілене сховище».

Тема №4. Інформаційні системи Національної поліції України. Інформаційно-комунікаційна система «Інформаційний портал Національної поліції України».

Поняття та засади функціонування інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України". Інформаційно-пошукові системи. Банки даних, що входять до єдиної інформаційної системи МВС. Функціональні підсистеми ІПП. Інформаційно-аналітична підтримка діяльності органів Національної поліції.

Тема №5. Допоміжні бази даних (державні реєстри) в діяльності правоохоронних органів

Поняття та класифікація реєстрів даних.. Державні реєстри. Єдиний державний реєстр судових рішень. Єдиний реєстр боржників. Реєстр атестованих судових експертів. Єдиний реєстр адвокатів України. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Тема №6. Доступ до публічної інформації. Відкриті державні реєстри

Порядок доступу до публічної інформації. Поняття та характеристика поняття «відкриті дані». Електронні сервіси: класифікація та порядок надання. Кваліфікований електронний підпис: поняття, порядок генерації, зберігання та захист.

Тема №7. Міжнародні правоохоронні інформаційні системи.

Інформаційні системи Інтерполу. Шенгенська інформаційна система. Європол та його інформаційні системи. Міжнародний обмін інформацією у правоохоронній сфері. Міжнародні бази даних правоохоронних органів.

Тема №8. Захист інформації під час використання правоохоронних інформаційних систем.

Правові основи захисту інформації. Забезпечення захисту інформації. Технічний захист інформації. Криптографічний захист інформації. Комплексна система захисту інформації. Політика інформаційної безпеки.

Тема №9. Застосування технологій штучного інтелекту в роботі правоохоронних інформаційних систем

Поняття штучного інтелекту. Системи прогнозування прийняття оптимальних рішень. Аналітичні системи. Системи розпізнавання. Технології Big Data в правоохоронній діяльності.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Тема №1. Інформація, її види та класифікація

Під час вивчення теми необхідно визначити поняття інформації як об'єкта правових відносин, зрозуміти її особливості та правовий режим у контексті правоохоронної діяльності. Необхідно приділити особливу увагу різним видам класифікації інформації та специфіці роботи з різними видами інформації в правоохоронній діяльності.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Які види інформації за змістом використовуються в правоохоронній діяльності найчастіше і чому?
2. Проаналізуйте правовий режим інформації в правоохоронній діяльності та його законодавче регулювання.
3. Які існують вимоги до захисту таємної інформації в правоохоронних органах?
4. Які конкретні види інформації належать до банківської таємниці і як правоохоронні органи отримують до неї доступ?
5. Які категорії персональних даних підлягають особливому захисту при обробці їх працівниками правоохоронних органів?
6. Який порядок оформлення допуску до державної таємниці для працівників прокуратури?
7. Який алгоритм дій працівника правоохоронних органів у разі виявлення несанкціонованого доступу до службової інформації?
8. Який порядок обміну службовою інформацією між різними правоохоронними органами України?
9. Які конкретні відомості про оперативно-розшукову діяльність належать до таємної інформації, а які – до службової?
10. Який порядок роботи з електронними документами, що містять службову інформацію, в органах прокуратури?

Література:

1. Конституція України від 28.06.1996 р.
2. Закон України "Про інформацію" від 02.10.1992 р. № 2657-XII
3. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13.01.2011 р. № 2939-VI
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01.06.2010 р. № 2297-VI
5. Закон України "Про державну таємницю" від 21.01.1994 р. № 3855-XII
6. Закон України "Про Національну поліцію" від 02.07.2015 р. № 580-VIII
7. Закон України "Про оперативно-розшукову діяльність" від 18.02.1992 р. № 2135-XII
8. Закон України "Про електронні документи та електронний документообіг" від 22.05.2003 р. № 851-IV
9. С. Ананьєв О. М., Белей О. І. Інформаційні системи і технології правової інформації: навчальний посібник. Львів, Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. 303 с.
10. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.

Тема №2. Правоохоронні інформаційні системи та їх класифікація. Засади функціонування та принципи роботи інформаційних, інформаційно-комунікаційних, -аналітичних систем..

Під час вивчення теми необхідно засвоїти основні поняття інформаційних систем, що використовуються в правоохоронній діяльності, зрозуміти їх класифікацію та принципи функціонування. Особливу увагу слід приділити структурі інформаційних систем та їх компонентам, а також видам забезпечення, що необхідні для їх ефективної роботи.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Які основні функції виконують правоохоронні інформаційні системи?
2. За якими критеріями здійснюється класифікація правоохоронних інформаційних систем?
3. Які основні принципи проектування та розробки інформаційних систем для правоохоронних органів?

4. Які правові засади функціонування правоохоронних інформаційних систем в Україні?
5. Які основні структурні елементи входять до складу правоохоронних інформаційних систем?
6. Які особливості організаційного забезпечення правоохоронних інформаційних систем?
7. Які методи автентифікації та авторизації використовуються в правоохоронних інформаційних системах?
8. Яким чином забезпечується цілісність даних у правоохоронних інформаційних системах?
9. Які типи користувачів мають доступ до правоохоронних інформаційних систем і які їхні повноваження?
10. Які міжнародні стандарти застосовуються при розробці та експлуатації правоохоронних інформаційних систем?

Література:

1. Закон України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР
2. Закон України "Про Національну програму інформатизації" від 01.12.2022 р. № 2807-ІХ
3. Постанова КМУ від 29.03.2006 р. № 373 "Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах"
4. Краснобрижний І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Застосування комп'ютерних технологій в Національній поліції: Навчальний посібник – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 161 с.
5. Кудінов В.А. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції: навч. посіб. / Кудінов В.А., Пакриш О.Є., Орлов Ю.Ю. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 100 с.

Тема №3. Інформаційні системи Міністерства внутрішніх справ України. Єдина інформаційна система МВС.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти структуру та особливості функціонування Єдиної інформаційної системи МВС України, зрозуміти принципи роботи її підсистем та порядок доступу до інформаційних ресурсів. Особливу увагу слід приділити питанням взаємодії між різними підсистемами та захисту інформації.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Яке головне призначення Єдиної інформаційної системи МВС України?
2. Яка нормативно-правова база регулює функціонування ЄІС МВС?
3. Які основні структурні компоненти включає ЄІС МВС?
4. Які рівні доступу до інформації передбачені в підсистемі забезпечення інформаційної безпеки?
5. Як здійснюється стандартизація даних у підсистемі метаописів?
6. Які функції виконує підсистема інтеграційної взаємодії ЄІС МВС?
7. З якими зовнішніми інформаційними системами інтегрована ЄІС МВС?
8. Які можливості надає підсистема управління даними, подіями та звітністю в роботі правоохоронних органів?
9. Які типи звітів можуть формуватися в підсистемі управління даними, подіями та звітністю?
10. Яку роль виконує підсистема ведення довідників та класифікаторів у загальній структурі ЄІС МВС?

Література:

1. Закон України "Про Національну поліцію" від 02.07.2015 р. № 580-VIII
2. Постанова КМУ від 14.11.2018 р. № 1024 "Про затвердження Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ"
3. Наказ МВС "Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційних підсистем ЄІС МВС" від 12.10.2009 р. № 436
4. Інформаційні технології в правоохоронній діяльності : Посібник / В.А. Кудінов., В.М.Смаглюк, Ю.І. Ігнатушко, Іщенко В.А. – К.: НАВСУ, 2013. – 82 с.
5. Катеринчук І.П. Інформаційне забезпечення діяльності правоохоронних органів України: проблеми теорії і практики : монографія. Одеса : ОДУВС, 2015. 392 с.
6. Краснобрижний І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Застосування комп'ютерних технологій в Національній поліції: Навчальний посібник – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 161 с.

**Тема №4. Інформаційні системи Національної поліції України.
Інформаційно-комунікаційна система «Інформаційний портал
Національної поліції України».**

Під час вивчення теми необхідно засвоїти принципи функціонування Інформаційного порталу Національної поліції України, зрозуміти структуру та особливості роботи інформаційно-пошукових систем, вивчити основні банки даних та функціональні підсистеми ІППП. Особливу увагу слід приділити питанням інформаційно-аналітичної підтримки поліцейської діяльності.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Які основні засади функціонування інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України"?
2. Які структурні елементи входять до складу інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України"?
3. Які функціональні підсистеми включає Інформаційний портал Національної поліції України?
4. Які можливості надає підсистема електронного документообігу ІППП?
5. Як функціонує підсистема управління нарядами поліції в ІППП?
6. Які аналітичні інструменти доступні користувачам ІППП для обробки інформації?
7. Як здійснюється інтеграція даних із різних джерел для інформаційно-аналітичної підтримки поліції?
8. Які перспективи розвитку інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України"?
9. Які технології візуалізації даних використовуються для інформаційно-аналітичної підтримки в ІППП?
10. Які механізми забезпечують достовірність та актуальність даних в Інформаційному порталі Національної поліції України?

Література:

1. Закон України "Про Національну поліцію" від 02.07.2015 р. № 580-VIII
2. Наказ МВС від 03.08.2017 № 676 "Про затвердження Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України»"
3. Наказ МВС від 13.03.2023 р. №180 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Адміністративна практика» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»

4. Наказ МВС від 11.12.2019 р. №1032 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Атріум» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»
5. Наказ МВС від 24.05.2022 р. №311 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Custody Records" інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України»
6. Наказ МВС від 24.05.2022 р. №311 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Custody Records" інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України»
7. Наказ МВС від 24.05.2022 р. №311 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Custody Records" інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України»
8. Наказ МВС № 497 від 13.06.2018 Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Гарпун" інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України"
9. С. Ананьєв О. М., Белей О. І. Інформаційні системи і технології правової інформації: навчальний посібник. Львів, Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. 303 с.
10. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с

Тема №5. Допоміжні бази даних (державні реєстри) в діяльності правоохоронних органів

Під час вивчення теми необхідно засвоїти поняття та класифікацію державних реєстрів, зрозуміти їх призначення та особливості функціонування. Особливу увагу слід приділити порядку доступу до реєстрів та використанню інформації з них у правоохоронній діяльності.

Питання для самостійного опрацювання:

1. За якими критеріями здійснюється класифікація реєстрів даних?
2. Які типи реєстрів даних використовуються в правоохоронній діяльності?

3. Яка нормативно-правова база регулює функціонування державних реєстрів в Україні?

4. Які основні принципи формування та ведення державних реєстрів?

5. Яке призначення та функції Єдиного державного реєстру судових рішень?

6. Який порядок доступу до інформації, що міститься в Єдиному державному реєстрі судових рішень?

7. Яким чином використовується інформація з Єдиного реєстру боржників у правоохоронній діяльності?

8. Яка процедура внесення інформації про судових експертів до Реєстру атестованих судових експертів?

9. Яке значення має Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань для правоохоронної діяльності?

10. Яким чином здійснюється взаємодія між різними державними реєстрами в правоохоронній діяльності?

Література:

1. Закон України "Про доступ до судових рішень" від 22.12.2005 р. № 3262-IV
2. Закон України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" від 05.07.2012 р. № 5076-VI
3. Закон України "Про судову експертизу" від 25.02.1994 р. № 4038-XII
4. Рішення ВРП від 19.04.2018 р. № 1200/0/15-18 «Про затвердження порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень»
5. Наказ Міністерства юстиції України від 05.08.2016 р. № 2432/5 «Про затвердження Положення про автоматизовану систему виконавчого провадження»
6. Наказ Міністерства юстиції України від 29.03.2012 р. № 492/5 «Про затвердження Порядку ведення державного Реєстру атестованих судових експертів»
7. І.В.Краснобрижий, С.О. Прокопов, Е.В. Рижков. формаційне забезпечення професійної діяльності : навч. посіб : Дніпро, ДДУВС, 2018. 220 с.
8. С. Г. Шило, Г. В. Щербак, К. В. Огурцова. Інформаційні системи та технології : навч. посіб :Харків, ХНЕУ, 2013. 219 с.

Тема №6. Доступ до публічної інформації. Відкриті державні реєстри

Під час вивчення теми необхідно засвоїти порядок доступу до публічної інформації, зрозуміти концепцію відкритих даних та особливості роботи з електронними сервісами. Особливу увагу слід приділити питанням використання кваліфікованого електронного підпису.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Які основні нормативно-правові акти регулюють порядок доступу до публічної інформації в Україні?
2. Який порядок подання запиту на отримання публічної інформації?
3. Які основні принципи оприлюднення та використання відкритих даних?
4. Які категорії інформації підлягають обов'язковому оприлюдненню у формі відкритих даних?
5. Які вимоги висуваються до формату відкритих даних?
6. Як використовуються відкриті дані в правоохоронній діяльності?
7. Які правові засади функціонування електронних сервісів в Україні?
8. Який порядок створення кваліфікованого електронного підпису?
9. Які методи захисту кваліфікованого електронного підпису використовуються на практиці?
10. Які вимоги висуваються до зберігання ключів кваліфікованого електронного підпису?

Література:

1. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13.01.2011 № 2939-VI
2. Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» від 05.10.2017 № 2155-VIII
3. Закон України "Про електронні документи та електронний документообіг" від 22.05.2003 № 851-IV
4. Постанова КМУ від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних»
5. Постанова КМУ від 30.11.2016 № 867 «Деякі питання оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних»
6. С. Ананьєв О. М., Белей О. І. Інформаційні системи і технології правової інформації: навчальний посібник. Львів, Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. 303 с.

7. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.
8. І.В.Краснобрижий, С.О. Прокопов, Е.В. Рижков. формаційне забезпечення професійної діяльності : навч. посіб : Дніпро, ДДУВС, 2018. 220 с.
9. С. Г. Шило, Г. В. Щербак, К. В. Огурцова. Інформаційні системи та технології : навч. посіб :Харків, ХНЕУ, 2013. 219 с.

Тема №7. Міжнародні правоохоронні інформаційні системи.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти особливості функціонування міжнародних правоохоронних інформаційних систем, дослідити принципи міжнародного обміну інформацією та порядок доступу до міжнародних баз даних.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Які основні інформаційні системи використовуються Інтерполом та яке їх призначення?
2. Який порядок доступу національних правоохоронних органів до інформаційних систем Інтерполу?
3. Яка структура та принципи функціонування Шенгенської інформаційної системи (ШІС)?
4. Як здійснюється взаємодія між національними правоохоронними органами через Шенгенську інформаційну систему?
5. Які інформаційні системи використовуються Європолем у боротьбі з транснаціональною злочинністю?
6. Які основні принципи міжнародного обміну інформацією у правоохоронній сфері?
7. Які типи міжнародних баз даних використовуються правоохоронними органами?
8. Які канали комунікації використовуються для міжнародного обміну інформацією у правоохоронній сфері?
9. Які особливості використання міжнародних баз даних у розслідуванні кіберзлочинів?
10. Які перспективи розвитку міжнародних інформаційних систем правоохоронних органів в умовах цифрової трансформації?

Література:

1. Конвенція про кіберзлочинність від 23.11.2001 р.

2. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол від 13.06.1956 р.
3. Регламент Європейського Парламенту і Ради про Шенгенську інформаційну систему від 28.11.2018 № 2018/1862
4. Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво від 14.12.2016 р.
5. Наказ МВС, Офіс ГП, НАБУ, СБУ, ДБР, МФУ, МЮУ від 17.08.2020 № 613/380/93/228/414/510/2801/5 «Про затвердження Інструкції про порядок використання правоохоронними органами України інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол»
6. Литвиненко В.І., Подоляка С.А, Лісовський П.М. Міжвідомче партнерство: інтерпол та охорона кордону : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 102 с.
7. С. Ананьєв О. М., Белей О. І. Інформаційні системи і технології правової інформації: навчальний посібник. Львів, Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. 303 с.
8. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.

Тема №8. Захист інформації під час використання правоохоронних інформаційних систем.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти правові основи та основні методи захисту інформації, зрозуміти принципи технічного та криптографічного захисту, а також особливості побудови комплексної системи захисту інформації.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Які категорії інформації підлягають обов'язковому захисту в правоохоронних органах?
2. Які технічні засоби використовуються для запобігання витоку інформації через технічні канали?
3. Які основні складові системи технічного захисту інформації?
4. Які елементи включає комплексна система захисту інформації?
5. Що таке політика інформаційної безпеки та які її основні складові?
6. Який порядок створення та впровадження комплексної системи захисту інформації в правоохоронних органах?

7. Які методи контролю за ефективністю технічного захисту інформації використовуються в правоохоронних органах?
8. Які технічні засоби використовуються для захисту від несанкціонованого доступу до інформаційних систем правоохоронних органів?
9. Які особливості технічного захисту інформації в хмарних середовищах, що використовуються правоохоронними органами?
10. Які тенденції розвитку технологій захисту інформації в правоохоронних інформаційних системах в умовах зростання кіберзагроз?

Література:

1. Закон України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" від 05.07.1994 № 80/94-ВР
2. Закон України "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України" від 05.10.2017 № 2163-VIII
3. Постанова КМУ «Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах»
4. С. Ананьєв О. М., Белей О. І. Інформаційні системи і технології правової інформації: навчальний посібник. Львів, Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. 303 с.
5. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.
6. Гончарова Л.Л., Возненко А.Д., Стасюк О.І., Коваль Ю.О. Основи захисту інформації в телекомунікаційних та комп'ютерних мережах. К., 2019. 435 с.
7. І.В.Краснобрижий, С.О. Прокопов, Е.В. Рижков. Інформаційне забезпечення професійної діяльності : навч. посіб : Дніпро, ДДУВС, 2018. 220 с.
8. С. Г. Шило, Г. В. Щербак, К. В. Огурцова. Інформаційні системи та технології : навч. посіб : Харків, ХНЕУ, 2013. 219 с.
9. В.А Кудінов., В.М.Смаглюк, Ю.І. Ігнатушко, Іщенко В.А. Інформаційні технології в правоохоронній діяльності : навч. посіб. : Київ, НАВСУ, 2013. 82 с.
10. Катеринчук І.П. Інформаційне забезпечення діяльності правоохоронних органів України: проблеми теорії і практики : монографія. Одеса : ОДУВС, 2015. 392 с.
11. Краснобрижий І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Застосування комп'ютерних технологій в Національній поліції: Навчальний посібник

– Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 161 с.

12. Кудінов В.А. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції: навч. посіб. / Кудінов В.А., Пакриш О.Є., Орлов Ю.Ю. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 100 с.
13. Т.М. Басюк, Н.О. Думанський, О.В. Пасічник. Основи інформаційних технологій : навч. посібн. : Львів , Новий Світ – 2000, 2020. – 390 с..

Тема №9. Застосування технологій штучного інтелекту в роботі правоохоронних інформаційних систем

Питання для самостійного опрацювання:

1. Як визначається поняття штучного інтелекту в сучасній науці та яке його значення для правоохоронної діяльності?
2. Які етичні проблеми виникають при впровадженні штучного інтелекту в правоохоронну сферу?
3. Як працюють предиктивні аналітичні системи для прогнозування злочинності?
4. Який алгоритм прийняття оптимальних рішень на основі даних систем прогнозування?
5. Які методи аналізу даних застосовуються в аналітичних системах правоохоронних органів?
6. Які особливості має оперативний аналіз даних у правоохоронній сфері?
7. Як функціонують системи розпізнавання номерних знаків транспортних засобів?
8. Що таке технології Big Data та яке їх застосування в правоохоронній діяльності?
9. Як технології Big Data допомагають у протидії кіберзлочинності?
10. Які переваги та недоліки використання технологій штучного інтелекту в системах прогнозування злочинності?

Література:

1. Закон України "Про захист персональних даних" від 01.06.2010 № 2297-VI
2. Розпорядження КМУ 02.12.2020 № 1556-р «Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні»
3. Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–

2027 роки: Указ Президента України від 11 травня 2023 року № 273/2023.

4. Краснобрижий І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Застосування комп'ютерних технологій в Національній поліції: Навчальний посібник – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 161 с.
5. Кудінов В.А. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції: навч. посіб. / Кудінов В.А., Пакриш О.Є., Орлов Ю.Ю. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 100 с.
6. Т.М. Басюк, Н.О. Думанський, О.В. Пасічник. Основи інформаційних технологій : навч. посібн. : Львів , Новий Світ – 2000, 2020. – 390 с..
7. Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні: монографія / за заг. ред. А.І. Шевченка. Київ: ППШ, 2023. 305 с.